

Memo

Aan: gemeenteraad

Cc:

Van: wethouder Peter van de Wardt

Datum: 14 juni 2016

Kenmerk:

Onderwerp: ·financiële onderbouwing actieplan huisvesting en integratie statushouders

Aanleiding

In de commissievergadering van 13 juni zijn vragen gesteld over de financiële onderbouwing van het Actieplan Huisvesting en integratie statushouders. Hieronder wordt nadere toelichting gegeven op de diverse onderdelen. Het is waar dat er nog financiële posten zijn waaraan geen vaste bedragen kunnen worden gekoppeld. Maar het is niet zo dat er hiermee sprake is van dat met het instemmen van dit plan een ongedekte cheque wordt afgegeven. Voor het onderdeel van de integratie ligt er een Bestuursakkoord van het Rijk waarin duidelijk wordt aangegeven dat voor de komende jaren extra middelen beschikbaar zijn voor deze opgave. Met betrekking tot de huisvesting is er een maximaal bedrag gesteld waarbinnen de huisvesting gerealiseerd moet worden.

Bestuursakkoord 'Verhoogde asielinstream'

Het bestuursakkoord 'Verhoogde asielinstream' is op 21 december 2015 goedgekeurd. Kern van het akkoord is dat het Rijk investeert in de verhoogde opgave. Zo wordt het budget voor maatschappelijk begeleiding verhoogd en zal het Rijk gemeenten compenseren in het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet. De uitwerking van dit akkoord is op 28 april 2016 verschenen. Gemeenten konden hier tot 1 juni over stemmen. De meeste gemeenten hebben voor het akkoord gestemd maar wel een aantal vragen gesteld over de exacte financiële uitwerking. De gemeente Oude IJsselstreek heeft ook ingestemd met de uitwerking. Namens de 7 gemeenten in de Achterhoek is een brief gestuurd aan het VNG met verschillende vragen (zie bijlage).

Meicirculaire

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken om zowel het partieel effect op het gemeentefonds door de extra rijksuitgaven aan eerstejaarsopvang alsook de extra middelen voor integratie en participatie van vergunninghouders aan gemeenten beschikbaar te stellen volgens het uitgangspunt 'geld volgt vergunninghouder'. Gemeenten ontvangen een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder.

In totaal is voor de jaren 2016 en 2017 een bedrag van € 381 miljoen beschikbaar. Op blz 28-29 van de meicirculaire (zie link onderaan deze notitie) wordt in tabel 4.2-1 de opbouw van het bedrag en de verdeling over de jaren weergegeven. Om te bereiken dat per jaar een gelijk bedrag beschikbaar is wordt het partieel effect op het gemeentefonds in een gewijzigd kasritme aan de decentralisatie-uitkering toegevoegd. Voor 2016 en 2017 wordt op dit moment namelijk uitgegaan van een gelijk aantal te plaatsen vergunninghouders.

Toekenning van de middelen zal plaatsvinden op basis van de realisatiecijfers van de huisvestingstaakstelling per gemeente. Over de nadere uitwerking zijn Rijk en VNG in gesprek. Meer informatie volgt in de septembercirculaire 2016.

Financiële onderbouwing huisvesting

Voor de berekening van de huisvestingskosten is mede gebruik gemaakt van het landelijk ondersteuningsteam van de VNG. Deze hebben de berekeningen die Wonion en de gemeente hebben gemaakt doorgerekend. Er blijven echter een aantal onderdelen afhankelijk van de onderhandelingen die bij een aanbesteding aan de orde komen. Op dit moment zijn de financiële gevolgen van de gemeente ingeschat voor de eerste fase op ca. € 500.000,-, waarbij voor € 128.000 dekking gevonden kan worden binnen de SGW gelden. Voor de tweede fase wordt verwacht dat de gemeente een bijdrage zal moeten doen van ca. € 250.000,-. De financiering voor het huisvestingsplan is gemaximeerd voor de eerste fase op een bedrag van € 500.000,-. Door een maximum te stellen aan de uitgaven wordt geen blanco cheque uitgegeven.

Financiële onderbouwing integratie

Integratie van vluchtelingen is een ingewikkeld proces dat bestaat uit veel componenten. Er is een aantal kosten die benoemd kunnen worden maar het is moeilijk in te schatten hoe hoog of laag deze kosten zullen worden. Hiervoor is advies gevraagd aan het landelijk ondersteuningsteam van het VNG (OTAV). Het OTAV heeft geprobeerd een berekening te maken van 'wat kost een statushouder'. Experts konden daar niet uitkomen, mede omdat de huidige vluchtelingenstroom niet dezelfde is als die van een aantal jaren geleden en ook de economische omstandigheden anders zijn. Er is een diversiteit bij de vluchtelingen die strekt van analfabeet tot hoog opgeleid. Dit maakt het moeilijk om vast te stellen wat het huisvesten van extra statushouders kost. Hieronder worden in het schema wat algemene bedragen genoemd. Tegenover die kosten staan echter ook inkomsten. Zo wordt het bedrag voor maatschappelijke begeleiding opgehoogd. Er worden aan het gemeentefonds extra middelen toegekend voor jeugdzorg, bijstand, gezondheidszorg, Wmo, VVE en huisvesting onderwijs. Welk bedrag dit exact is, is afhankelijk van het aantal statushouders die wij opnemen. Er is nog geen bedrag per statushouder bekend.

<i>onderwerp</i>	<i>kosten</i>	<i>inkomsten</i>
<i>Bijstandsuitkering per jaar</i>	<i>€ 13.000</i>	<i>Verhoging budget Rijk</i>
<i>Inrichtingskosten (eenmalig)</i>	<i>€ 4000,- afhankelijk van gezinssamenstelling</i>	<i>Bijzondere bijstand *</i>
<i>Eventueel tijdelijke inzet professionele begeleidingskosten bij onvoldoende vrijwilligers</i>	<i>€ 35.000,-</i>	<i>budget voor maatschappelijke ondersteuning 2016</i>
<i>Maatschappelijke begeleiding, Participatieverklaring en evt andere activiteiten die tot integratie leiden bv via buurtbudgetten</i>	<i>Maatschappelijke begeleiding € 1.600,- Participatieverklaring vanaf € 75,- per statushouder afhankelijk van de invulling</i>	<i>Budget maatschappelijke ondersteuning € 2.370,-</i>
<i>Jeugdzorg</i>	<i>variabel</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>
<i>Extra kosten Wmo,</i>	<i>variabel</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>
<i>VVE</i>	<i>Geen extra kosten te verwachten omdat het met de huidige middelen uit kan</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>
<i>Gezondheidszorg</i>	<i>variabel</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>
<i>Leerling-vervoer</i>	<i>Tot op heden geldt dit voor circa 4 kinderen en kan het binnen het bestaande budget.</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>
<i>Onderwijshuisvesting</i>	<i>Geen extra kosten te verwachten omdat er voldoende huisvesting in de gemeente is.</i>	<i>Extra uitkering gemeentefonds</i>

Op blz 10, 28 en 29 van de meicirculaire is informatie te vinden over de verhoogde asielinstroom.
<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/circulaires/2016/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2016/meicirculaire-gemeentefonds-2016-versie-9-juni.pdf>